

ANN-CHARLOTTE EKENSTEN

SIDAN 1

Minifakta om grodor

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

I boken får vi lära oss om grodor som lever i Sverige. Vi får reda på varför grodan går i dvala och var den då sover. Och vilka är grodans fiender och vad äter en groda?

LGR22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Sakprosatexter för barn. Beskrivande, förklarande och instruerande texter och hur deras innehåll kan organiseras. (SV åk 1–3)
- Muntliga presentationer och muntligt berättande. Föremål, bilder, digitala medier och verktyg samt andra hjälpmedel som kan stödja presentationer. (SV åk 1–3)
- Enkla näringskedjor som beskriver samband mellan organismer i ekosystem. (Bi åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.
- Läsa och analysera skönlitteratur och andra texter, för olika syften.
- Kunskaper om biologins begrepp och förklaringsmodeller för att beskriva och förklara samband i naturen och människokroppen.

LGRA22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS:

- Sakprosatexter för barn och unga. Beskrivande, förklarande och instruerande texter och hur deras innehåll kan organiseras. (SV åk 1–3)
- Muntliga presentationer och muntligt berättande. Föremål, bilder, digitala medier och verktyg samt andra hjälpmedel som kan stödja presentationer. (SV åk 1–3)
- Djur, växter och svampar i närmiljön, hur de kan grupperas samt namn på några vanligt förekommande arter. (NO åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift samt med andra former för kommunikation.
- Förmåga att läsa och reflektera över skönlitteratur och andra texter.
- Kunskaper om biologins begrepp och förklaringsmodeller för att beskriva och förklara samband i naturen och människokroppen.

FRÅGA, FRÅGA, BYT

Fråga, fråga byt är en kooperativ övning där man tränar språk och kunskaper. Kopiera ordkorten i rutorna nedan, alla ord finns i boken. Varje elev får ett ordkort.

Eleverna ska sedan mingla runt i klassrummet. När de träffar en annan elev som är ledig är det dags att använda sitt ord. Man förklarar sitt ord och vad man kan berätta om det, med koppling till boken. Den andra eleven gör samma sak och när båda har berättat byter man ordkort. Sedan minglar man vidare tills man träffar en ny person och upprepar då övningen.

ORDKORT

åkergroda	dvala	amfibier
fridlyst	1 000–3 000 ägg	fiender
föda	20 meter	livscykel
Rör under marken	öron	Vatten, ängar, trädgårdar och skog

NÄRINGSKEDJA

I boken står det vad grodan äter och vilket djur som i sin tur äter grodan. Visa en näringskedja och förklara vad en näringskedja är. Berätta att den måste börja med en art som kan "tillverka" sin egen mat, det vill säga inte behöver äta någon annan för att få mat. Koppla till begreppet producent.

Berätta också att näringskedjan slutar med en art som inte blir uppäten eller jagad av något annat djur. Introducera begreppet "toppkonsument".

Låt sedan eleverna rita en näringskedja med hjälp av bilder som kan vara egenritade eller bilder ur exempelvis tidningar som de klipper ut och gör en näringskedja av. Eleverna ska ha med grodan i näringskedjan.

DRAMATISERA OLIKA DJURS LIVSCYKLER

Låt eleverna dramatisera ett djurs livscykel. Dela in klassen i grupper. Skriv upp förloppen nedan på lappar och ge en lapp till varje grupp. Grupperna får inte avslöja för varandra vad de har fått för förlopp att spela upp.

Förslag på olika livscyklar:

- från larv till fjäril
- från ägg till larv till mygga
- från ägg till groda.

Låt grupperna träna tio minuter på att spela upp den livscykel som de har fått. De ska sedan under tystnad dramatisera det.

De andra grupperna får fundera och diskutera någon minut vad de tror sig ha sett.

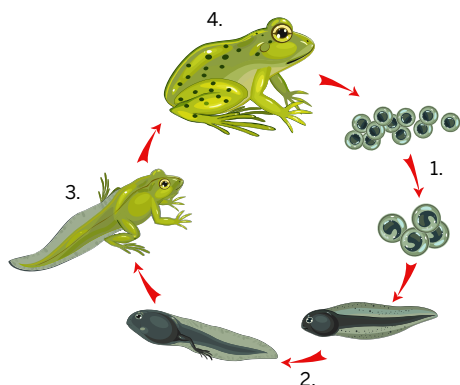
Sedan är det dags för nästa grupp.

FACIT LÄSFÖRSTÅELSE

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Varför låter det så mycket från grodorna vid sjöar och dammar under våren?
Hanarna ropar för att locka till sig honorna.
2. Vad är en amfibie?
En amfibie är ett djur som lever både på land och i vatten.
3. Vad menas med att grodan går i dvala?
Att de sover under vintern när det är kallt.
4. Skriv vad som händer med grodor under deras livstid:

1. Först lägger honorna ägg i vattnet
  2. Sedan kläcks äggen och blir till yngel.
  3. Efter ett tag växer det ut små ben och svansen försvinner.
  4. Till slut blir det små grodor.
5. Vad äter grodor?
De äterflugor, maskar, spindlar och sniglar.
  6. Vilka djur har grodor som föda?
Ormar, fåglar och igelkottar.
  7. Vad menas med att grodorna är fridlysta?
Att man inte får flytta, fånga eller döda grodor i Sverige.

8. Vad är det man ser på bilden?

Ett rör som man grävt ner för att grodorna ska kunna ta sig till andra sidan vägen utan att bli överkörda.

9. Var kan grodor bo i Sverige?

I skogen, vid vatten, på fuktiga ängar eller i en trädgård.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

10. Varför kan grodor hoppa så långt?

För att de har långa bakben.

11. Vad är en "vanlig groda"?

En "vanlig groda" är namnet på en sorts groda som är vanlig i Sverige.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

12. Det står i boken att grodor har öron men att de inte syns.
Rita in var du tror att öronen sitter på en groda.

Eget svar.

13. Vilken av punkterna nedan tyckte du var mest förvånande och varför tyckte du så?

Visste du att ...

- En groda lägger 1 000–3 000 ägg varje gång, men bara 5 av dem blir vuxna grodor.
- En groda vill helst tillbaka till samma vatten som den föddes i.
- Grodor kan hoppa 20 gånger längre än sin egen längd. Det är som om en människa skulle hoppa 30 meter!

Eget svar.

LÄS OCH RINGA IN

Läs de ofullständiga meningarna nedan. Till varje mening finns det tre olika förslag på ord att välja mellan. Ringa in det/de eller de ord som passar till meningarna.

1. En vanlig sorts groda i Sverige är ...

skogsgrodan.

åkergrodan.

vattengrodan.

2. Grodor gillar att mumsa på ...

sniglar.

möss.

ormar.

3. Grodor lägger ägg ...

längs strandkanten.

under en sten.

i vatten.

4. Grodor kan gå i dvala ...

under en gran i skogen.

på botten av en sjö.

liggande på en sten.

5. Hangrodorna ropar för att ...

deras ungar ska hitta dem.

hitta sina kompisar.

locka till sig honor.

6. Grodornas hud är slät och ...

sträv.

lite fuktig.

slemmig.

7. En fiende till grodorna är ...

igelkottar.

rävar.

harar.

VAD SKA BORT?

Sätt ett kryss över de ord/meningar som inte passar in utifrån vad du har läst om grodor i *Minifakta om grodor*.

~~larv~~	ägg	yngel	dvala
~~hav~~	överkörd	~~korta bakben~~	~~10 000 = 30 000 ägg~~
fridlyst	dvala	~~skogsgroda~~	~~kan inte simma~~
hör bra	~~sover under våren~~	amfibier	